

eSEC portal – Evropski portal za razvoj kompetenc na področju varnosti

Igor Bernik, Univerza v Mariboru, Fakulteta za varnostne vede
Gorazd Meško, Univerza v Mariboru, Fakulteta za varnostne vede

Namen prispevka:

Prikazani so glavni razvojni koraki razvoja evropskega spletnega portala za razvoj kompetenc na področju varnosti - eSEC, ki bo od maja 2012 služil povezovanju študentov, strokovnjakov, pedagogov in zainteresirane javnosti na področju varnosti.

Metodologija:

V okviru projekta razvoja je bila uporabljena metodologija deskriptivnega zbiranja podatkov za vsebine portala in anketna metoda za odločanje o njegovih posameznih elementih in načinih, kako implementirati posamezna področja.

Ugotovitve:

Omenjeni portal je v testni fazi, vsebine se dodajajo, odpravljajo se zadnje napake in "brusi" vizualni vidik. Na podlagi povratnih informacij bodo izdelane spremembe, portal pa predan v produkcijo.

Omejitve:

Prispevek prikazuje osnovne korake izgradnje portala, ne predstavlja pa načina testiranja, zbiranja podatkov ali njegove uporabe.

Praktična uporabnost:

Osnovni koraki izgradnje portala se lahko prenesejo na druga področja za povezovanje mednarodne strokovne javnosti in združevanja znanja po posameznih področjih. Osnovni principi gradnje so lahko enaki ali podobni, končni rezultati pa usmerjeni in prilagojeni izbranim področjem.

Izvirnost:

Predstavljen je način izgradnje portala za povezovanje zainteresirane javnosti na posameznih področjih. Z uporabo predstavljenih principov je možna relativno hitra in uspešna priprava portala.

Ključne besede: kompetence, varnost, portal, eSEC

1 UVOD

Ugotavljamo, da tradicionalni način učenja iz knjig in člankov ni več dovolj. V preteklosti je bila vsebina tiskanih materialov aktualna nekaj let, sedaj pa se je zaradi hitrega razvoja in stalnih sprememb aktualnost bistveno skrajšala. Z razvojem interneta in drugimi e-načini izmenjevanja podatkov je na voljo način za hitro in uspešno izmenjevanje materialov in medsebojno povezovanje.

V preteklosti so bila tiskana gradiva najpogostejši vir informacij. Vsako leto se v državah članicah EU natisne več deset revij, mnogo knjig, zbornikov konferenc in seminarjev na področju varnosti in kriznega upravljanja. Največja pomanjkljivost z vidika procesa izobraževanja pa je časovna razlika med izdajo tiskanega dela in dosegom zainteresirane javnosti, kot tudi čas od priprave gradiv do njegove izdaje. Tako je dejanski čas od kreiranja znanja do prispetja do zainteresiranih lahko tudi dve leti. To pomeni, da je znanje, ko doseže zainteresirane lahko že zastarelo. Druga pomanjkljivost je omejeno število bralcev, ki jih dela

dosežejo in omejene povratne informacije avtorju za samorefleksijo in nadaljne delo. Tak primer pomanjkljivosti pogosto opazimo pri pripravi študentskih zaključnih del, kjer študentje pogosto pripravijo zelo dragocena dela, ki pa so "skrita" pred večjim številom zainteresiranih posameznikov. Omenjene slabosti delno odpravljamo z novimi oblikami izobraževanja, na primer prehodom iz tradicionalnega v e-učenje in/ali zamenjavo tiskanih gradiv z elektronskimi. Vsebine e-učenja so dandanes najpogosteje na voljo na več ločenih platformah in v različnih izobraževalnih ustanovah.

Na podlagi izkušenj ocenjujemo, da ima tovrsten sistem slabosti. Glavna pomanjkljivost je število uporabnikov, ki medsebojno izmenjuje informacije. To je pogosto omejeno z institucijo, večinoma le med študenti institucije, včasih celo zgolj znotraj posameznega predmeta. Ponavadi je sistem zaprt za študente in učitelje iz drugih institucij ali zunanje strokovnjake. Druga pomanjkljivost je decentralizacija, podvajanje, nezdržljivosti in nedostopnost. Na osnovi praktičnih izkušenj stroke smo se povezali s partnerji in s katerimi pripravljamo e-portal, ki zmanjšuje omenjene slabosti. Novi elektronski portal bo združil poznane prednosti e-učenja in bo temeljil na spletnem učnem sistemu, ki ponuja veliko novih možnosti.

2 SPLETNI PORTAL

Projekt razvoja evropskega portala za razvoj kompetenc na področju varnosti – eSEC tako izvira iz:

- socialnih potreb za povečanje kakovosti izobraževanja in povezovanja na področju varnosti, zaščite in z omenjenimi področji povezanimi znanji. Ker obstoječi izobraževalni sistemi pogosto podajajo teorijo, manj pa se osredotočajo na povezavo s prakso, je cilj izgradnje portala povezati vsebine med vsemi akterji. Portal se bo zato osredotočal na vsebine, ki bodo zagotavljale vseživljensko učenje, povezovanje strokovnjakov in praktikov ter študentov.
- izzivov, ki izhajajo iz trga dela, saj je potrebno povezati in zagotoviti uporabne vsebine, ki so praktično naravnane in prinašajo dodano vrednost sodelovanja med različnimi institucijami in poslovnimi sistemi.

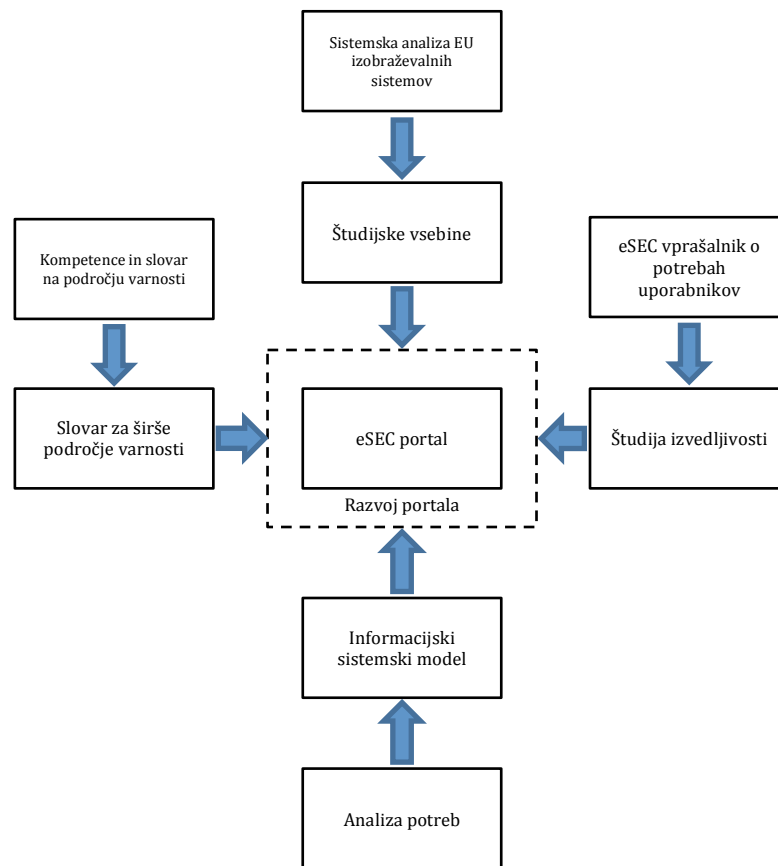
Cilj spletnega portala eSEC je razviti in povečati kompetence na področju varnosti pri študentih, pedagoškem osebju, raziskovalcih, praktikih in zainteresirani javnosti. Z razvojem želimo zagotoviti medsebojno sodelovanje strokovne javnosti, saj je ravno sodelovanje med teorijo in prakso edini način za kreiranje in uporabo relevantnega in aktualnega znanja ter dostopnih virov. Povezava med omenjenimi skupinami se smiselno izkazuje za uspešno v primeru medsebojnega izmenjevanja znanja preko gradiv, standardov, mnenj, prav tako pa je s pomočjo portala možno poiskati vire izobraževanja znotraj EU in si pripraviti individualni plan študija in dopolnjevanja znanja ter pridobljene kompetence smiselno prenesti v prakso.

Inovativna vrednost portala je v dostopu do objavljenih gradiv v skladu s potrebnimi področji znotraj varnosti, ki jih uporabnik želi pridobiti na portalu. Za vsako posamezno področje, so vsebine portala medsebojno povezane, na podlagi posamezne izbire pa logika portala predlaga več ali vse vire iz različnih kategorij, ki se nanašajo na željena znanja uporabnika.

Razvoj vsebin eSEC portala je prikazan na sliki 1. Ravno razvoj vsebin (posamezni koraki do vsebine portala, ki se stalno dopolnjuje so prikazani okrog centralnega dela slike) je najbolj pomembna točka za uspešnost portala. Zbiranje, urejanje in izpopolnjevanje informacijskih virov iz varnostnih področij na območju EU, ki bo na voljo za uporabnike portala na podlagi izbranih kompetenc v sistemu omogoča načrten, uporabniku prilagojen način izpopolnjevanja znanja.

Na podlagi študije izvedljivosti, izbranih študijskih vsebin, izdelanega slovarja za širše področje varnosti, ki prispeva glavna kompetenčna področja in analizo potreb po shranjevanju podatkov na podlagi katerih je pripravljen informacijski sistemski model je v fazi razvoja pripravljena prototipna verzija portala. Ta pa se skozi fazo testiranja izpopolnjuje in izboljšuje do končne verzije, ki bo ponujena uporabnikom. Testiranje portala z vidika učinkovitosti, konsistentnosti in uporabnosti vsebin je v sklepni fazi. Več o testiranju je predstavljeno v

Bernik in Meško, 2011) Skozi razvojno fazo se je oblikovala produkcijska verzija portala, ki je sestavljena iz različnih modulov.

Slika 1: Pristop k razvoju esEC portala (vir: lasten)

Končna verzija portala bo vsebovala deset glavnih modulov (Ristvej, Loveček in Kampova, 2011), ki izvirajo iz idejne zasnove, nadgrajene z ugotovljenimi potrebami na podlagi testiranja prototipa in pripomb uporabnikov prototipne verzije. Moduli so:

- Slovar kompetenc. Omenjeni modul omogoča izbiro področja interesa in z njim povezana gradiva na portalu.
- Študijski programi. Prostor za objavo študijskih programov izobraževalnih ustanov, ki se ukvarjajo z izobraževanjem različnih vidikov iz širšega področja varnosti.
- Revija za področje varnosti (European Journal for Security and Safety). Prostor za objavljanje prispevkov, študij, prezentacij in posterjev.
- Študentski projekti. Prostor za objavo končnih del študentov iz raziskovalno razvojnih projektov. Z objavo projektov se posamezniki predstavijo s svojimi deli na trgu dela in predstavijo svoje znanje.
- Slovar pojmov. Elaboracija elektronskega slovarja, ki omogoča interaktivno iskanje znanstvenih izrazov v varnosti.
- novice: Prostor za objavo in reklamiranje posameznih dogodkov in novic
- Blog. Rezervirani prostor v katerem uporabniki delijo mnenja, izkušnje in znanje z drugimi.
- Viri. Modul se osredotoča na inovativne metode v izobraževanju, ki podpira ustvarjalnost in aktiven pristop uporabnikov do izobraževanja in usposabljanja na področju varnosti. To omogoča uporabo avdiovizualnih predstavitev v obliki predavanj, ekskurzij, praktičnih delavnic ali drugih virov.

- Trg dela. Modul omogoča objavo ponudb za delo na področju varnosti v Evropi, skupaj z možnostjo, da kandidati objavijo strokovne življenjepise in širše iščejo možnosti zaposlovanja na predmetno specifičnem področju.
- Mobilnosti. Informacije o možnostih štipendiranja na različnih izobraževalnih institucijah v evropski mreži.

Pri razvoju portala smo in do končne oblike bomo upoštevali zadnja spoznanja kreiranja in organizacije z vidika ustrezne rabe informacijsko komunikacijskih tehnologij. Uporabniki bodo imeli časovno učinkovit način za dostop in iskanje informacij, ki so potrebne za izboljševanje znanja in učinkovitosti na področju varnosti.

ZAKLJUČEK

Praktični vidik predstavljenega e-portala je v centralizaciji virov na enem mestu. Tako bodo strokovne razprave, članki, seminarji, konference, ... shranjeni in dostopni na enem mestu. eSEC-portal bo zagotavljal povezavo med prakso, strokovno javnostjo in izobraževalnimi ustanovami, ne zgolj v določeni regiji, temveč v povezavi posameznih držav v okviru EU. Cilj predstavljenega projekta e-portal je razvoj in krepitev sposobnosti učencev, pedagogov, raziskovalcev, strokovne javnosti in drugih udeležencem, ki delujejo na področju varnosti v EU. Podporo ciljnih skupin za pridobivanje ustreznih znanj in pristojnosti bo neposredno doseženo z zagotavljanjem izobraževalnih virov, kot tudi posredno z zagotavljanjem informacij o tem, kje in kako je te dodatne pridobljene kompetence mogoče uporabiti. Prepričani smo, da se bo eSEC portal ustalil in bo razpoznano internetno mesto v povezovanju strokovne javnosti in iskanju izobraževanja na področju varnosti in zaščite.

ZAHVALA

Prispevek je pripravljen s podporo progama za vseživljensko učenje evropske unije, v okviru projekta izgradnje eSEC portala – Evropskega portala za razvoj kompetenc na področju varnosti, 502092-LLP-1- 2009-1-SK-ERASMUS-EMHE

ACKNOWLEDGMENT

This paper was prepared with the support of the Lifelong Learning Program of the European Union, Project Competency Based e-portal of Security and Safety Engineering – eSEC, 502092-LLP-1- 2009-1-SK-ERASMUS-EMHE

VIRI

- Bernik, I. in Meško, G. (2011). Developing e-learning competency based portal for lifelong study of security and safety - eSEC. Balcaen, P. (ur.), *6th International Conferences on e-Learning*, Kelowna, British Columbia, Canada, Academic Publishing Limited.
- Ristvej, J., Loveček, T. in Kampova, K. (2011). eSEC - Competency Based e-portal of Security and Safety Engineering. *The European Journal of Security and Safety*, 1 (1), str. 1-5.